

Графика на функция

(31)

Понятието графиката на ф-ята $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$,
 $\text{graph } f = \{ (t, f(t)) : a \leq t \leq b \}$, разглежда като подмнож.
на (t, x) -координатната равнина може да бъде фрактал.

Ако f е Липшицова ф-я или има непрекъсната производна,
то графиката f има размерност 1. Визуално виждате, ако f
е ограничена вариация т.е. $\sum_{i=0}^{n-1} |f(t_i) - f(t_{i+1})|$ е ограничено $\forall$
дисекции $0 = t_0 < t_1 < \dots < t_n = 1$.

Въпреки това е възможно непрекъснатата ф-я да бъде "достатъчно
неправилна", за да има размерност > 1 .

Най-известният пример за това е:

$$f(t) = \sum_{k=1}^{\infty} \lambda^{(s-2)k} \sin(\lambda^k t) \quad \text{за } 1 < s < 2 \text{ и } \lambda > 1.$$

Това е примерът на Вайерштрас за ф-я, която е непрекъс-
ната, но няма точка, в която да е диференцируема.

Функцията на Вайерштрас има Бокс размерност $\leq s$ и
се смята, че има Хаусдорфова размерност $\leq s$.

Твърдение 11.1 Нека $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ е непрекъснатата.

Нека $0 < \delta < 1$ и m е най-малкото цяло число, което е $\geq \frac{1}{\delta}$

$m = \min \{ x \in \mathbb{Z} : x \geq \frac{1}{\delta} \}$. Тогава N_δ е броят квадрати от
 δ -мрежата, които пресичат графиката на f .

Това е в сила:

(B2)

$\delta^{-1} \sum_{i=0}^{m-1} R_f[i\delta, (i+1)\delta] \leq N\delta \leq 2m + \delta^{-1} \sum_{i=0}^{m-1} R_f[i\delta, (i+1)\delta]$ като
 гласното неравенство е в ума и ако f не е непрекъсната.

използвахме за ф-я f в интервал $[t_1, t_2] \subset \mathbb{R}$ бележим
 макс. разлика м/у 2 стойности на f в интервала:

$$R_f[t_1, t_2] = \sup_{t_1 \leq t, u \leq t_2} |f(t) - f(u)|.$$

Горното твърждение може да се приопити на Холдерови
 ф-ии.

Следствие Нека $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ е непрекъсната ф-я.

a) Ако $|f(t) - f(u)| \leq c|t - u|^{2-s}$ ($0 \leq t, u \leq 1$) и $c > 0$, $1 \leq s \leq 2$

тогава $H^s(\text{graph } f) < \infty$ и $\dim_H \text{graph } f \leq \underline{\dim}_B \text{graph } f \leq$
 $\leq \overline{\dim}_B \text{graph } f \leq s$.

Това остава вярно ако за $\delta > 0$ е изм. $|t - u| \leq \delta$.

б) Ако $c > 0$, $\delta_0 > 0$ и $1 \leq s \leq 2$ такива, че $\forall t \in [0, 1]$ и
 $0 < \delta \leq \delta_0$, $\exists u$ такива че $|t - u| \leq \delta$ и $|f(t) - f(u)| \geq c\delta^{2-s}$

Това $s \leq \underline{\dim}_B \text{graph } f$.

Пример: функцията на Вайерштрас

за $\lambda > 1$ и $1 < s < 2$ дефинираме $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ чрез

$$f(t) = \sum_{k=1}^{\infty} \lambda^{(s-2)k} \sin(\lambda^k t),$$

тогава за λ - достатъчно голямо, получаваме

$\dim_B \text{graph } f = s \rightarrow \{ \text{измерено на стр. 181} \}$

От този пример следва $\dim_H \text{graph } f \leq 5$ като се счита че $\leq$ по-малко за "поверето" λ .

(B3)

Може да се покаже, че $\exists$ конст. C такива че

$$5 \geq \dim_H \text{graph } f \geq 5 - \frac{C}{\log \lambda} \quad \text{т.е. за големи } \lambda \text{ няма как}$$

$\dim_H \text{graph } f$ да е много по-малко от 5.

Функцията на Вайерштраас е представител на много по-голям клас от ф-ии, за които тези методи са в сила.

Самоподобни множества, дефинирани чрез итерирание на функции са често фрактални. Чрез правилните афинни трансформации могат да бъдат и графики на функции.

Пример 11.4 Нека $K = \text{graph } f$ е самоподобна крива (като описаната по-горе стр. 184-185), тогава

$$\dim_H K = 1 + \log(v_1 + \dots + v_m) / \log m.$$

(покажано на стр. 185 и 187).

Самоподобните функции са полезни при фрактална интерполация. Например, може да искаме да намерим фрактална крива с определена размерност, минаваща през точки с координати $(i/m, k_i)$ за $i=0, 1, \dots, m$. С правилни трансформации можем да получим желаната самоподобна ф-я. (self-affine). Това се използва за търсене на хоризонти с правилен върхове.

Автокорелација на фрактални криви: 189, 190 и 191 страница (B4)